

נשיאים:

פרופ' הנס קלינגהופר ז"ל
1982 - 1976
השופט חיים כהן
1988 - 1982
השופט שמעון אגרנט ז"ל
1992 - 1988

סגן נשיא

השופט

(לשעבר) עלי נתן

סא"ל שאול גורדון

סגן היועץ המשפטי

לשכת היועמ"ש איו"ש

ת.ד. 10482

בית-אל 90300

כ' בסיון תשנ"ה
18 ביוני 1995
התד/א60/ש/1603

פקס. 02-9982626

סא"ל גורדון הנכבד,

הנדון: מתן הודעה על מעצר

סימוכין: מכתבנו התד/א60/ש(1432) מיום 3.5.95
מכתבך 142/5 - 02861 מיום 9.5.95
מכתבנו התד/א60/ש(1450) מיום 18.5.95
מכתבך 135 - 03439 מיום 1.6.95

1. קיבלתי את מכתבך מיום 1.6.95 ואני מודה לך על רצונך הטוב לשפר את המצב העגום שבו קרובי משפחה של עצורים אינם מקבלים הודעה על המעצר ועל מקום החזקתו של העצור. לצערי, למרות מאמציי, המצב לא השתפר.

2. אתה ממליץ כי אם נתקל בסטיות מהנוהל עליו התחייב מפקד האיזור בפני בג"צ, נביא את העניין בפניך. ברם, לא מדובר בסטייה במקרים מסויימים אלא בכשלון מוחלט בכל המקרים לקיים את החובה של מתן הודעה ללא שיהיו. על כן דרישתנו היא לשנות את הנהלים. על מנת להוכיח את הצורך החיוני והמידי בשינוי מהותי, אחזור פעם נוספת ואפרט את סוגי הכשלונות תוך התייחסות למדגם מקרי של מקרים שהגיעו לידיעתנו בשבועות האחרונים. בסוף מכתב זה אחזור ואפרט את השינויים הנדרשים. בהיעדר מענה ענייני וספציפי ללקויים המערכתיים המפורטים להלן, ניאלץ לפנות לערכאות. היות ויום מפרות רשויות צה"ל באזור זכות יסוד של כל העצורים ובני משפחותיהם, העניין דחוף. לא נמלא את תפקידנו אם נמשיך לחכות, ולאחר כל פנייה שלנו נסתפק בהצעתך להביא בפניך מקרים ספציפיים נוספים.

3. אפתח במקרה אחד המגלם בתוכו את מרבית הליקויים.

שוויקי, ת.ז. , תושב נפת חברון, נעצר על ידי חיילי צה"ל בביתו בתאריך 7.6.95. איש שב"כ התלווה לכוחות צה"ל בביצוע המעצר. בני משפחתו של העצור לא קיבלו הודעה על מקום החזקתו במעצר. שמו של העצור אינו מופיע ברשימות של עצורים התלויות בבניין המינהל האזרחי בחברון - לא ברשימת העצורים מתאריך 7.6.95, לא ברשימה מ-8.6.95, ולא

ברשימות מ-11.6.95, 12.6.95, 13.6.95, ו-14.6.95. שמונה ימים לאחר המעצר, טרם קיבלו בני המשפחה גלוייה מן העצור - ולאור מימצאינו בסעיף 4 להלן, קרוב לוודאי שלא הוצע לעציר לשלוח גלוייה. עד כאן הבזיון של פסק-דינו של בית המשפט העליון בבג"צ 670/89 עודה ואח' נ. מפקד כוחות צה"ל ואח', פ"ד מג(4) 515.

ביום 13.6.95 השכיל בן-משפחה לפנות למוקד להגנת הפרט. חובת צה"ל היא להודיע לבני משפחתו של העצור, ולא למוקד. המוקד אינו ממלא מקומו של מפקד צה"ל באזור ומאמצי האיתור של המוקד נדרשים מחמת כשלונו של צה"ל לקיים את חובתו על פי תחיקת הבטחון להודיע ללא שיהוי לבני משפחה על מקום החזקתו של העצור. עובד של המוקד התקשר מייד, בשעה 13:30, למשל"ט כליאה של פיקוד מרכז. במשך למעלה משעה לא ענה איש במשל"ט לטלפון. עובד המוקד התקשר לחמ"ל ונענה, כי איש אינו נמצא במשל"ט, כי מפקד המשל"ט איננו, וכי יהיו איתורים רק למחרת. עובד המוקד התקשר לסרן אורן נמני בלשכת היועץ המשפטי לאזור וביקש ממנו לאתר את העצור. סרן נמני הודיע שיש לפנות למשל"ט בשעה 16:00. בשעה 16:00 התקשר עובד המוקד למשל"ט ונענה על ידי גב' רחלי כי היא איננה מוכנה לבדוק לאתר היכן מוחזק העצור. גב' רחלי טענה כי אין חובה להשיב לפנייה מייד, אלא תמיד זכותו של צה"ל להשעות את התשובה במשך עשרים-וארבע שעות. עד לשעות אחרי הצהריים למחרת, בתאריך 14.6.95, לא קיבל המוקד תשובה לפנייתו.

14.6.95 היה היום השמיני למעצרו של העצור - שהוא המועד להארכת מעצר בפני בית משפט צבאי בעבירות רגילות. על כן, העיכוב הבלתי חוקי במתן הודעה על מקום המעצר שלל מהעצור - הלכה למעשה - את זכותו להיות מיוצג באותו הליך, שלא לדבר על שלילת זכותו להיוועץ בעורך-דינו בימי המעצר הראשונים. הרי בשל חוסר ידיעה על מקום מעצרו, לא יכולים היו בני משפחתו להעמיד לו עורך דין ולא היה עורך-דינם יכול למצוא אותו.

הודעה על מקום מעצרו של העצור התקבלה מהמשל"ט בשעה 14:30 ליום 14.6.95, לפיה האיש מוחזק במתקן כליאה זמני (אוהלים) ברמאללה, וכבר הוארך מעצרו עד לתאריך 3.7.95.

מבחינת בני המשפחה, בנם נעלם למשך שמונה ימים. לא היתה דרך כלשהיא הפתוחה בפניהם לברר היכן מוחזק הבן, היות וצה"ל לא עשה דבר לקיים את החובה החד-משמעית המוטלת עליו בדין להודיע להם ללא שיהוי על מקום מעצרו. באי-קיום נוהלים מוסכמים הפר מפקד האזור את התחייבויותיו כלפי בית המשפט העליון. המקרה מייצג את הכלל ואילו החרג הוא מתן הודעה כדין וקיום הנוהלים. כפי שיפורט להלן, התמונה האמיתית הפוכה מזו שאתה מתאר במכתבך, כאילו הכל מתוקן ומקיימים את זכויות היסוד של תושבי האזור. אדרבא, מתייחסים היום כמו בעבר לזכות היסוד של מסירת הודעה על מעצרו של אדם לבן משפחתו כדבר שאינו שייך למציאות של מעצרים וחקירתם של תושבי השטחים.

4. משלוח גלויות

בדקנו מדגם של אחד-עשר עצורים שנעצרו בנפות שונות על-ידי חיילי צה"ל בין התאריכים 17.5.95 ו-25.5.95. עד לתאריך 8.6.95 (יום הבדיקה), לא התקבלה גלויה מעשרה מבין העצורים. במקרה אחד בלבד התקבלה גלויה, אבל זאת שלושה-עשר ימים לאחר יום המעצר. להלן פרטי העצורים:

א. אל-קאדי, ת.ז. , תושב חברון, נעצר בתאריך 17.5.95, נמצא בכלא אשקלון; בני משפחתו לא קיבלו ממנו גלויה או כל הודעה אחרת והוא אותר על ידי המוקד.

ב. נאדר בדר מחמד-עיד נאסר, ת.ז. , תושב חברון, נעצר בתאריך 17.5.95 והוחזק במתקן הכליאה הזמני של צה"ל בחברון; עד לשחרורו כעבור שלושה ימי מעצר לא הוצע לו לשלוח גלויה.

ג. אבו קטיש, ת.ז. , תושב רמאללה, נעצר בתאריך 21.5.95, והוחזק בכלא פרעה; לא התקבלה ממנו גלויה, או הודעה אחרת, והוא אותר באמצעות המוקד.

ד. אבו קטיש, ת.ז. , תושב רמאללה, נעצר בתאריך 21.5.95, והוחזק בכלא פרעה; לא קיבלו ממנו בני משפחתו גלויה או הודעה אחרת, והוא אותר באמצעות המוקד.

ה. אל-עסלי, ת.ז. , תושב חברון, נעצר מביתו בתאריך 21.5.95, והוחזק בכלא רמאללה, ולא קיבלו בני משפחתו גלויה ממנו; העצור אותר על ידי המוקד.
ו. עיאד, ת.ז. , תושב אבו-דיס בנפת בית-לחם, נעצר מביתו בתאריך 21.5.95, והוחזק במתקן כליאה דהריה; משפחתו לא קיבלה ממנו גלויה או הודעה אחרת, והוא אותר על-ידי המוקד.

ז. אבו שקרה, ת.ז. , תושב רמאללה, נעצר ביום 22.5.95, והוחזק בכלא פרעה; לא התקבלה ממנו גלויה, או הודעה אחרת, והוא אותר על-ידי המוקד.

ח. אבו שקרה, ת.ז. , תושב רמאללה, נעצר מביתו בתאריך 22.5.95, והוחזק בכלא פרעה; לא התקבלה ממנו גלויה או הודעה אחרת והוא אותר על ידי המוקד.

ט. עיאד, ת.ז. , תושב אבו-דיס בנפת בית-לחם, נעצר מביתו בתאריך 24.5.95 והוחזק במתקן הכליאה דהריה; לא התקבלה ממנו גלויה או הודעה אחרת, והוא אותר על ידי המוקד.

י. אל-מביד, ת.ז. , תושב אבו-דיס בנפת בית-לחם, נעצר מביתו בתאריך 25.5.95, הוחזק במגרש הרוסים בירושלים; אשתו לא קיבלה ממנו גלויה או כל הודעה אחרת, והוא אותר על ידי המוקד.

יא. אללה, ת.ז. , תושב מחנה הפליטים דהייסה בנפת בית-לחם, נעצר מביתו בתאריך 25.5.95; ביום 7.6.95 קיבלו בני משפחתו גלויה מן העצור שנשלחה

בתאריך 27.5.95 ממתקן הכליאה טול-כרם. כאמור, הגלוייה התקבלה ביום הארבעה-עשר למעצרו של העצור.

במקרה הראשון ובמקרה העשירי המתוארים לעיל (סעיף 4א) וסעיף 4(י)) הוחזקו העצורים, בשלב שאותרו, בתוך ישראל. אף על פי כן חלה על מפקד האזור התובה להודיע ללא שיהוי לאדם קרוב לעצור על מקום הימצאו. תובה זו מתקיימת כל אימת שנעצר אדם בתוקף תחיקת הבטחון באזור, ולא דווקא כשהוא מוחזק במתקן כליאה של צה"ל שבתוך האזור: סעיף 78א(ב) לצו בדבר הוראות בטחון (יהודה והשומרון) (מס' 378), תש"ל-1970.

5. גם במקרה של מרשנו א-נבהין, ת.ז., הוחזק העצור בתוך ישראל, בבית המעצר המשטרתי בפתח-תקווה, וזאת מכוח פקודות מעצר שהוצאו באזור. הוא נעצר בתאריך 5.3.95, ולמרות בקשותיו לשלוח גלוייה לבני משפחתו או להתקשר אליהם, נמנע ממנו הדבר. מבחינת הוריו, יצא בנם מהבית ונעלמו עקבותיו. הם לא הצליחו לברר מה עלה בגורלו והיכן הוא מוחזק. הודע להוריו על מעצרו ומקום הימצאו רק כעבור למעלה מארבעים יום, כשחוקריו התירו לו להתקשר הביתה. בפניוטי ל"סא"ל משה בכר בעניין זה (מכתבי גדה/64 ש/1401 מיום 25.4.95 ומכתבי גדה/64 ש/1408 מיום 28.4.95), ביקשתי לדעת אם היה בסיס חוקי למנוע את מתן ההודעה לבני משפחתו של מרשי; ובהנחה שלא היה יסוד בדין למנוע את מתן ההודעה לבני משפחתו, ביקשתי לדעת אם מפקד האזור פטור מאחריות להפרת זכויותיהם של העצור ובני משפחתו. על שאלות אלו לא קיבלתי תשובה.

6. הודעה טלפונית.

בכל המקרים המנויים בסעיפים 4 ו-5 לעיל, לאחד מבני משפחתו הקרובים של העצור יש טלפון בביתו. במרבית המקרים הטלפון נמצא בבית מגוריו של העצור. באף אחד מהמקרים לא התבצעה הפעולה הפשוטה המתבקשת על מנת לקיים את ההחובה להודיע ללא שיהוי לבן משפחה על המעצר ומקום הימצאו של העצור, והיא - להודיע לבן המשפחה לאלתר בטלפון בעת קליטת העציר.

הודעה טלפונית היא הדרך המקובלת להודיע לבן משפחה על מעצר בישראל. על פי סעיף 3(א)2 לפקודת המשטרה 12.03.01 ("פ' 4230 עמ' 4229) "לא יכלא אדם בבית מעצר, לפני שהמונה על החקירה או על המעצר מסר הודעה על המעצר לבני משפחתו". מובן מאליו כי הדרך המעשית לקיים חובה זו של מתן הודעה לאלתר היא באמצעות הטלפון. משום מה, דרך זו - שהיא בלבד מבטיחה מתן הודעה ללא שיהוי - אינה נהוגה בכלל באזור. כבר הערת כי במכתבי הראשון שבסימוכין, כי רוב השופטים בבג"צ 670/89 המליצו לנקוט בשיטה פשוטה זו בכל מקרה שהיא אפשרית. לא התיחסת כלל בתשובותיך לדרישה זו.

7. רשימות עצורים בנפות - תוסר שלמות.

ערכנו מספר בדיקות בהן ניסינו לגלות ברשימות העצורים שבבנייני המינהל האזרחי בנפות את השמות של אנשים אשר מראש ידענו כי הם נעצרו באותה נפה. לא היה אפילו מקרה אחד שבו מצאנו את השם של העצור ברשימה התלויה לעיון הציבור. להלן מספר דוגמאות:

א. חברון - בדיקה ביום 14.6.95.

לא הופיע שמו של שוויקי, ת.ז. ; תושב נפת חברון - לפרטים ראה סעיף 3 לעיל. הבדיקה נערכה על פי כל רשימות העצורים בבניין המנהל"ז מיום המעצר, 7.6.95, ועד ליום 14.6.95.

ב. חברון - בדיקה ביום 31.5.95

בביקור במנהל"ז חברון שנערך בתאריך 31.5.95 בשעה 13:00 נמצאו תלויות על לוח המודעות שבע רשימות עצורים לפי התאריכים:

- (1) 11.5.95 - הרשימה כללה: שמו של עצור אחד. ולהלן פרטיו:
רג'בי ת.ז.
- (2) 19.5.95 - הרשימה ריקה ורשום אין עצורים.
- (3) 20.5.95 - הרשימה כללה שמו של עצור אחד, ולהלן פרטיו:
מעאמטה, ת.ז.
- (4) 22.5.95 - הרשימה ריקה, רשום שאין עצורים.
- (5) 23.5.95 - הרשימה כללה שמו של עצור אחד, ולהלן פרטיו:
אבו מלס, ת.ז. , מכפר יאטה.
- (6) 24.5.95 - הרשימה כללה את שמו של אותו עצור ברשימה הקודמת מתאריך 23.5.95.
- (7) 25.5.95 - הרשימה כללה שמותיהם של שני עצורים שלהלן פרטיהם:
1. אבו מלס ת.ז.
2. קומי, ת.ז. (דורא)

מרשימות אלו יוצא כי בכל נפת חברון במשך עשרים-ואחד ימים בחודש מאי נעצרו בסך הכל חמישה מתושבי האיזור. בלשון ההמעטה, נתון זה אינו משקף את המציאות. לא נמצאה כלל רשימת עצורים שהועברו ממתקן כליאה בחברון למתקני כליאה או לבתי מעצר אחרים. גם המסקנה העולה לכאורה מהעדרן של רשימות עצורים מועברים - כאילו לא הועבר עצור מחברון למקום אחר - היא כמובן רחוקה מהמציאות.

להלן שמותיהם של עצורים אחדים מנפת חברון שנעצרו ושמותיהם אינם מופיעים ברשימות הנ"ל במנהל"ז חברון.

1. עמר, ת.ז. , תושב דורא שבנפת חברון.
האיש נעצר במחסום בית לחם ע"י חיילי צה"ל בתאריך 18.5.95.
בני משפחתו ניסו לברר את מקום מעצרו ללא הצלחה, ובתאריך 29.5.91 פנו למוקד להגנת הפרט. לאחר מאמצים שנמשכו במשך יומיים שלמים מול המשל"ט, שב"ס, המטא"ר ותחנות המשטרה גילו עובדי המוקד כי האדם מוחזק בידי המשטרה והוא הועבר מהתחנה בבית לחם לתחנת המשטרה ברמאללה. בכך משפחתו של העצור ידעה על מקום מעצר בנה בתאריך 30.5.95, כעבור 12 יום מתאריך מעצרו, הודות לעבודת הבלשים של המוקד, ללא סיוע של צה"ל.
2. אבו שרף, ת.ז. , תושב חברון.
האיש נעצר בתאריך 22.5.95 מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי איש השב"כ במעצר יזום. משפחתו ניסתה לברר את מקום מעצרו במשך שלושה ימים דרך המנהא"ז ללא הצלחה. בתאריך 25.5.95 הם פנו למוקד להגנת הפרט בעניין. מביקת המוקד התברר שבאותו יום של המעצר הועבר האיש מחברון לתחנת המשטרה במגרש הרוסים בירושלים. מידע זה נודע למוקד בתאריך 28.5.95 לאחר שורה ארוכה של התקשרויות עם המשל"ט, השב"ס והמטא"ר.
3. אבו רמלה, ת.ז. , תושב חברון.
האיש נעצר מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי השב"כ בתאריך 24.5.95.
נסיגות בני משפחתו לדעת היכן הוא עצור דרך המנהא"ז היו לשווא. הם פנו למוקד להגנת הפרט בתאריך 29.5.95. לאחר התקשרויות רבות נמסר מהמשל"ט שהוא עצור בכלא דהרייה.
4. אל-עסלי, ת.ז. , תושב חברון.
המעצר נערך בביתו על ידי חיילי צה"ל בליווי השב"כ בתאריך 21.5.95.
משפחתו ניסתה לשווא לברר את מקום מעצרו דרך מנהא"ז חברון. הם פנו למוקד בתאריך 24.5.95. המוקד איתר אותו באמצעות השב"ס כשהוא עצור בכלא רמאללה.
5. אל רגבי, ת.ז. , תושב חברון.
בני משפחתו של הנ"ל ניסו לברר את מקום הימצאו לאחר שהוא לא חזר ממנהא"ז חברון בתאריך 18.5.95. הם לא הצליחו לקבל מידע מהמנהא"ז. מבחינתם, בנם נעלם, והם רק משערים, כי אנשי שב"כ עצרוהו בבניין המימשל.
הם פנו למוקד בתאריך 24.5.95. נמסר מהמשל"ט שהאיש עצור במתקן כליאה טול-כרם, וכבר הוארך מעצרו על ידי בית משפט.
6. תמימי, ת.ז. , תושב חברון.
האיש נעצר ע"י חיילי צה"ל בליווי השב"כ בתאריך 17.5.95.

משפחתו ניסתה לאתר את מקום מעצרו דרך המנהא"ז ללא הצלחה. הם פנו למוקד בתאריך 22.5.95. למוקד נמסר מהמשל"ט בתאריך 23.5.95 שהעצור נמצא בכלא חברון.

7. אלקאדי, ת.ז. , תושב חברון.

הנ"ל נעצר מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי איש השב"כ בתאריך 17.5.95. משפחתו ניסתה לאתר את מקום מעצרו דרך המנהא"ז ללא הצלחה. הם פנו למוקד להגנת הפרט בתאריך 19.5.95. מסע החיפוש אחריו אך שלושה ימים במשל"ט, בשב"ס ובמטא"ר. למשל"ט לא היה מידע. לבסוף האיש נמצא עצור בכלא אשקלון, אחרי הארכת מעצר עד לתאריך 26.5.95, לשם הוא הועבר ממתקן הכליאה (חשבייה) של צה"ל בחברון.

8. זלעמלה, ת.ז. , תושב בית-אולא שבנפת חברון.

האיש נעצר מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי איש שב"כ בתאריך 16.5.95. משפחתו פנתה לברר את מקום מעצרו למנהא"ז ללא הצלחה. למחרת הם פנו למוקד. בבירור עם המשל"ט הם נענו שהעצור לא נמצא במערכת הצבאית, ואילו בפניה ישירה למתקן הכליאה הזמני (חשבייה) בחברון נמסר למוקד שהעצור נמצא שם. האתראי לרישום במתקן הכליאה טען שהוא מסר על כך ל"רחל" מהמשל"ט. "רחל" מהמשל"ט טענה בפני עובד המוקד, כי היא בעצמה התקשרה לחשבייה בחברון ונאמר לה במפורש שהאיש איננו מוחזק אצלם.

שני המקרים האחרונים מדגימים את אחיזת העיניים שברשימת העצורים בבניין המימשל בחברון: אפילו מוחזק תושב נפת חברון במתקן הכליאה של צה"ל שבסמוך לאותו בניין, לא יופיע שמו ברשימת העצורים. שאר המקרים מוכיחים כי אין כל נסיון לרשום עובדת מעצור ומקום כליאתם של תושבי הנפה אשר נעצרו והועברו לנפה אחרת או למערכת של המשטרה או של שב"ס. מעצר על ידי חיילי צה"ל באיזור חברון, פירושו - האיש שנעצר ייעלם, למשפחה לא תימסר הודעה - לא ישירה ולא עקיפה באמצעות רשימות העצורים - ורק מי שיידע לפנות למוקד להגנת הפרט עשוי לקבל את המידע, לפעמים לאחר מספר ימי חיפושים קדחתניים על ידי עובדי המוקד.

ג. בית לחם - בדיקה ביום 31.5.95.

בביקור במנהא"ז בית-לחם, שנערך ביום 31.5.95 בשעה 14:30, נמצאה רשימת עצורים על לוח המודעות שבחדר ההמתנה מאותו תאריך, 31.5.95, הכוללת את שמותיהם של 13 עצורים. להלן שמותיהם של עצורים מגפת בית-לחם שנעצרו ע"י חיילי צה"ל ושמותיהם אינם מופיעים ברשימה. בכל המקרים בני משפחותיהם לא הצליחו לברר את מקום מעצורם במנהא"ז בית לחם.

1. חליפה, ת.ז. , תושב עבידיה, נפת בית-לחם.
האיש נעצר מביתו ע"י חיילי צה"ל ומג"ב בתאריך 24.5.95.
בני משפחתו פנו למוקד להגנת הפרט בתאריך 28.5.95. המוקד פנה למשל"ט באותו יום.
מתשובות החייל במשל"ט עלה, כי הוא מנסה ואינו מצליח ליצור קשר עם מתקן הכליאה
הזמני (החשבייה) בבית-לחם. רק למחרת אותר העצור במתקן הכליאה (החשבייה) בבית לחם.
2. ' עיאד, ת.ז. , תושב אבו-דיס, נפת בית לחם.
חיילי צה"ל עצרו את הנ"ל מביתו, בליווי השב"כ, בתאריך 21.5.95.
בני המשפחה ניסו לברר במנהא"ז את מקום מעצרו ולא הצליחו. הם פנו למוקד להגנת הפרט
בתאריך 24.5.95. לאחר יומיים של חיפושים באמצעות המשל"ט ושב"ס, נמסר מהמשל"ט
שהעצור נמצא בכלא דהרייה לאחר הארכת מעצרו.
3. אלמביד, ת.ז. , תושב אבו דיס שבנפת בית לחם.
האיש נעצר מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי השב"כ בתאריך 25.5.95.
בני משפחתו פנו בתאריך 28.5.95 למוקד להגנת הפרט. במוקד ניסו במשך יומים לברר את
מקום מעצרו. הוא אותר בתחנת המשטרה, מגרש הרוסים.
4. עיאד, ת.ז. , תושב אבו דיס, נפת בית-לחם.
האיש נעצר בתאריך 24.5.95 מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי השב"כ.
בני משפחתו פנו למוקד להגנת הפרט בתאריך 28.5.95. במוקד להגנת הפרט ניסו במשך יומיים
לברר את מקום מעצרו במשל"ט. רק ב- 29.5.95 נמסר להם שהוא עצור בדהרייה לאחר הארכת
מעצרו על ידי שופט עד לתאריך 31.5.95.
- ד. בית-לחם - בדיקה ביום 30.4.95.
בבדיקה שנערכה ביום 30.4.95, בחדר ההמתנה של בניין המנהא"ז בבית-לחם נמצאו חמש
רשימות של עצורים. שתיים מהן (מהתאריכים 25.4.95 ו-26.4.95) נתגלו מונחות על ספסל
שבחדר; באחת מהן (מתאריך 24.4.95), ובה שבעה שמות, לא נרשמו מקומות המגורים;
וברשימה האחרונה, מתאריך הבדיקה (30.4.95), הרשימה של שלושה-עשר עצורים נכתבה
בכתב-יד מרושל שחלקים ממנה, לרבות מספרי תעודות הזהות, לא היו קריאים.
- במכתבו מיום 18.5.95 שבסימוכין כבר פירט בפניך רכזנו לענייני שטחים, מר עאטף מועדי,
אדבעה מקרים של תושבי נפת בית-לחם שנעצרו בחודש אפריל ושמותיהם לא הופיעו
ברשימות העצורים הנ"ל שבמינהל האזרחי. לא התייחסת בתשובתך למכתב זה.

ה. רמאללה - בדיקה ביום 31.5.95.

בביקור במנה"ז רמאללה שנערך בתאריך 31.5.95, בשעה 10:15, נמצאו תלויות על לוח המודעות חמש רשימות של עצירים לפי התאריכים:

- א) 24.5.95 - הרשימה כללה 20 שמות של עצירים.
- ב) 25.5.95 - הרשימה כללה 27 שמות של עצירים.
- ג) 28.5.95 - הרשימה כללה 21 שמות של עצירים.
- ד) 29.5.95 - הרשימה כללה 19 שמות של עצירים.
- ה) 30.5.95 - הרשימה כללה 6 שמות של עצירים.

להלן שמותיהם של עצורים שנעצרו בנפת רמאללה ושמותיהם לא הופיעו באף אחת מרשימות העצורים של המנה"ז.

1.1 אבו שקרה, ת.ז. , תושב רמאללה.

נעצר בתאריך 22.5.95 מביתו ע"י חיילי צ.ה.ל ואיש השב"כ . משפחתו התקשרה למוקד להגנת הפרט בתאריך 24.5.95. מהמשל"ט נמסר למוקד שהעצור מוחזק בכלא פרעה.

2. אבו שקרה, ת.ז. , תושב רמאללה.

נעצר בתאריך 22.5.95 מביתו ע"י חיילי צה"ל והשב"כ. משפחת העצור ניסתה לברר דרך המנה"ז היכן הוא עצור ולא הצליחה. הם פנו למוקד להגנת הפרט ביום 24.5.95. מהמשל"ט נמסר שהוא במעצר בכלא פרעה.

3. אבו קטיש, ת.ז.

4. אבו קטיש, ת.ז.

שני האחים הנ"ל נעצרו מביתם ע"י חיילי צה"ל והשב"כ במעצר יזום, בתאריך 21.5.95. נסיון המשפחה לאתר את מקום מעצרם במנה"ז רמאללה נכשל. הם פנו למוקד להגנת הפרט בתאריך 23.5.95. מהמשל"ט נמסר שהם מוחזקים בכלא פרעה ומעצרים כבר הוארך עפ"י החלטת שופט.

8. רשימות עצורים - חוסר נגישות

את הבעיה של חוסר גישה לרשימות העצורים העליתי במכתבי המקורי מיום 3.5.95. סוג זה של ליקוי אינו קשור לפירוט שמות ומספרי תעודות זהות. יש להניח לפיכך שלא התייחסת לעניין היות ואינך מוצא פסול במצב הקיים. העובדה שבני משפחה אינם יכולים לגלות את עובדת מעצרו של עצור ומקום החזקתו אלא בימים ובשעות של קבלת קהל בנפות, משמעותה - בחגים, ימי שישי ושבתות אין הרשימות התלויות בתוך בנייני המימשל יכולות לשמש תחליף

להודעה ישירה. גם בימי חול הגישה מוגבלת לשעות אחדות, ובתלק מבנייני המנהא"ז בנפות ההמתנה לכניסה עשוייה להארך במשך ימים.

בביקור במנהא"ז בבית לחם ביום 30.4.95 נמצאו למעלה ממאה איש ממתנינים מחוץ לשערים כשהשערים ננעלו בין השעות 12:00 ל-13:30 להפסקת הצהריים. בביקור באותו מינהל ביום 31.5.95 בשעה 14:30 עמדו בתור עשרות אנשים המחכים להכנס לשער על מנת להסדיר את ענייניהם. החיילים שעומדים בכניסה הכניסו לחדר ההמתנה אחד אחד מהתור שהלך וגדל, וכל זה מלווה בצעקות. בדלת הכניסה עמד בנוסף לשני החיילים קצין מנהא"ז (שהציג את עצמו בשם איתי) ומנע מרכז השטחים של האגודה לזכויות האזרח להכנס, בטענה שהוא קובע מי נכנס. מקרה של סירוב לאפשר כניסה לבנין המינהל בבית לחם לבן משפחה של עצור, שביקש מידע על מעצרו של אחיו, מפורט בסעיף 4 למכתבנו בסימוכין מיום 18.5.95.

9. רשימות עצורים - חוסר עידכון

לאחרונה השתפר קצב עידכון של רשימות העצורים. יחד עם זאת, כל עוד אין רשימות העצורים כוללות את כל שמות העצורים שנעצרו בנפה, לרבות אלה שהועברו למעצר במקומות אחרים, משמעות השיפור בתדירות העידכונים מוגבלת. נציין להלן את המצב החמור ברוב הנפות עד חודש מאי ואת מידת שיפורו.

א. רמאללה

בכל תקופת חול המועד פסח לא עודכנו רשימות העצורים. רק בתאריך 23.4.95 הוצבה רשימה מעודכנת של עשרים-ושמונה שמות. לא נתלו רשימות מעודכנות בימים 27.4.95 ו-28.4.95 (יום ו')

בסוף מאי הסתמן שיפור בתדירות העדכונים, עם תמש רשימות חדשות בשמונה הימים שקדמו ליום הבדיקה (31.5.95).

ב. שכם

ביום 2.5.95 הרשימה האחרונה של עצורים התלויה במנהא"ז נפת שכם היתה מתאריך 18.4.95. נמצאו גם רשימות מהתאריכים 13.3.95, 28.2.95 ו-14.3.95.

מימצאים אלה מוכיחים זלזול גמור בחובה להודיע למשפחות על מקום מעצרם של בנייהן באמצעות הרשימות. הזלזול אינו מסתיים ברשימות. פגשנו שתי נשים שחיכו בבנין המימשל יום שלם בנסיון לברר היכן מוחזקים בנייהם במעצר, אך הקצין האחראי למעצרים ("קצין כלש"ים") לא נאות לקבל את פניהן, וכמובן הרשימות המיושנות לא הועילו להן.

ג. ג'נין

ביום 2.5.95, שעה 14:00, הרשימה האחרונה של עצורים היתה מיום 30.4.95. נמצאו גם רשימות קודמות המצביעות על חוסר עקביות ופערים בעידכונים - מהתאריכים 17.4.95 ו-19.4.95, 27.4.95.

ד. חברון

ביום 30.4.95, רשימת העצורים האחרונה בבניין המנהא"ז בחברון היתה מתאריך 19.4.95.
ביום 31.5.95, הרשימה האחרונה היתה מתאריך 25.5.95 והיא כללה שני שמות בלבד
(ראה סעיף 7(ב) לעיל).
ביום 15.6.95 בצהריים לא נמצאה רשימה לאותו יום. היו רשימות יומיות לכל אחד
מהימים הקודמים במשך שבוע, פרט לימי שישי ושבת.

10. איתורים באמצעות המשל"ט של פיקוד מרכז - ליקויים במערכת

להלן תאור הליקויים המערכתיים העיקריים בפעולת המשל"ט:

א. העברות למשטרה ולשב"ס

המשל"ט אינו מספק מידע על עצורים הנמצאים בבתי מעצר של המשטרה או של שירות בתי
הסוהר. חלק ניכר מהעצורים הנחקרים על ידי השב"ס מוחזקים במתקני משטרה בישראל או
באיזור; אין לנו ספק שכל המידע הדרוש לגבי עצורים אלה זמין בכל רגע.
יש לחזור ולהדגיש, כי על צה"ל מוטלת האחריות להודיע על מעצרו ומקום החזקתם של כל
אדם שנעצר מכוח תחיקת הבטחון באיזור, יהא מקום מעצרו אשר יהא, בין אם מוחזק
העצור במיתקן כליאה של צה"ל ובין אם לאו.

יש לציין כי משל"ט פיקוד דרום דאג לספק את המידע על כל עצור מאזח"ע, וזאת ביעילות
רבה, גם כשהתברר כי החזקתו בידי משטרת ישראל או השב"ס.

ב. חוסר עידכון

ברוב המקרים, אם לא בכלם, פונה המשפחה למוקד לפחות יממה אחרי המעצר, ובדרך כלל
מאוחר יותר. הפנייה של המוקד למשל"ט אינה בקשה לקבל מידע מיידי על אדם שזה עתה
נעצר, כאשר יתכן וטרם ניתן היה לדווח על המעצר ולקלוט את המידע אודות העצור. האיש
נשוא השאילתה כלוא כבר לפחות 24 שעות. למרות זאת, מתקשה המערכת של המשל"ט
לאתרו אפילו שלושה, ארבעה וחמישה ימים אחרי המעצר. בעיה זו אינה קיימת במערכות
הממוחשבות של המשטרה במטא"ר ושל השב"ס. אין סיבה שהיא תמשיך להתקיים במשל"ט.

מחשב המשל"ט אינו מעודכן אוטומטית לגבי העצורים הנמצאים במתקני הכליאה הזמניים
("החשבויות"), ולרוב גם אינו מגובה עדכנית לגבי סטטוס העצורים במתקני הכליאה
הקבועים.

העברות של עצורים שנקלטו כבר במתקנים ומועברים ממתקן אחד למשנהו גם הן אינן מדווחות - לא ישירות למשפחה, וברוב המקרים גם לא נמצאות כמידע עדכני על מחשב המשל"ט.

ג. המתנה של 24 שעות במתן תשובה

החייילים העובדים במשל"ט אימצו לעצמם כלל לפיו הם רשאים לעכב תשובה לפנייה של המוקד במשך 24 שעות (ראה למשל המקרה המתואר בסעיף 3 לעיל). היות וממילא פניית המוקד באה, כאמור, לפחות יום אחרי המעצר, אין כל הצדקה עניינית לעיכוב בחיפוש המידע ובמסירתו.

יש לחזור ולהדגיש כי חובת מסירת המידע על מעצרו של אדם ומקום הימצאו היא חובה להודיע "ללא שיהוי". עיכוב במסירת המידע - אינו קביל. בין אם נובע העיכוב מחוסר רצון לטרוח ולשלוף את המידע לאלתר, או בין אם מחוסר זמינות המידע, הרי הפגיעה בזכויותיהם של העציר ובני משפחתו, לרבות שלילת זכות הייצוג, היא פגיעה מיידית.

ד. ימי עבודה מוגבלים

בימי שישי ובערבי חג לא נמצאים אנשי המחשב של המשל"ט. אנשי החמ"ל נמצאים במשל"ט אך הם אינם מוכנים לאתר עצורים. אין מערכת חילופית לאיתור דחוף. גם במתקני המעצר באיזור מסרבים להשיב אם עצור כלוא אצלם בימי שישי ושבת.

ה. טעויות במספרי תעודות זהות

מחשב המשל"ט אינו מסוגל לאתר טעויות במספרי תעודות זהות שנמסרים. במערכות אחרות, כגון אלו של היועמ"ש לאיזור ושל המטא"ר, יש אפשרות לאתר טעויות במספרי זהות, דבר המזרז את זמן מתן התשובה לגבי עצורים. לא כך הוא בעבודה מול המשל"ט.

ו. בלעדיות של המשל"ט

היעדר תשובות מהמשל"ט, או אי מסירת המידע תוך זמן קצר, מחייבים התקשרות ישירה למתקני הכליאה הצבאיים. מתוך סך של 280 איתורים בהם נמצאו העצורים בסופו של דבר במערכת הכליאה הצבאית, בין החודשים ינואר ואפריל 1995, נתקל המוקד ב- 15 מקרים של סירוב מצד המקתנים דהריה, קציעות ומתקן הכליאה הזמני (החשבייה) של בית-לחם, למסור למוקד ישירות את המידע, וזאת, על-פי הנחיה ברורה של המשל"ט.

יש להוסיף, כי מתקני הכליאה בדרך כלל מסרבים למסור מידע על העצורים המוחזקים בהם בפניות טלפוניות של ארגונים אחרים ושל עורכי דין פלסטינאים. לאחרונה נמסר לנו על ידי האחראי לרישום בכלא פרעה, למשל, כי עלינו להתייבב בשערי הכלא אם ברצוננו לוודא דבר הימצאו של עצור באותו כלא.

ז. בלעדיות של המוקד

המשל"ט מוסר מידע אך ורק למוקד להגנת הפרט. לארגונים אחרים, כגון האגודה לזכויות האזרח בישראל, לעורכי דין פרטיים, ולבני משפחה אין אפשרות להיעזר במשל"ט או במקור מרכזי חילופי לצורך איתור עצורים. מצב זה מטיל עומס רב על המוקד, המשמש כמתווך עבור כולם. מצב זה אף משאיר ללא פתרון כל אדם שאינו יודע על השירות שמספק המוקד.

ח. היעדרו של מקור מרכזי מוסמך

המגבלות בתפקודו של המשל"ט יוצרות צורך במקור מוגדר חילופי שבסמכותו לדאוג למסירת מידע דחוף על מקום מעצרו של עצור, וזאת לפחות בכל אותם המקרים בהם המידע אינו זמין במשל"ט. אכן כשפונה המוקד ללשכת היועץ המשפטי לאיזור או לענף הדין הבינלאומי במפצ"ר, בדרך כלל מתקבלת תשובה תוך זמן קצר ביותר לגבי מקום מעצרו של העצור המבוקש. הדבר מוכיח כי הקושי באיתור באמצעות המשל"ט נובע ממגבלות המשל"ט ומחוסר סמכות של עובדיו, ולא מחוסר אפשרות אובייקטיבית לאתר עצור.

11. איתורים באמצעות המשל"ט של פיקוד מרכז - דוגמאות לכשלונות ועיכובים באיתור

כאמור, המשל"ט מצליח לאתר רק עצורים המוחזקים במתקנים צבאיים, אבל גם בקטגוריה זו יעילות המשל"ט ואמינותו לקויות בחסר. בין החודשים ינואר ואפריל 1995, מתוך 216 פניות ישירות למשל"ט שבהן התברר בסופו של דבר כי העצורים אכן נמצאים במתקנים צבאיים, עולה כי:

- א. ב- 23 פניות (11%) - התשובה מהמשל"ט התקבלה רק ביום שלמחרת מסירת הבקשה לאיתור על-ידי המוקד.
- ב. ב- 6 פניות (3%) התשובה מהמשל"ט התקבלה לאחר יומיים.
- ג. ב- 5 פניות (2%) התשובה התקבלה לאחר שלושה ימים.
- ד. ב- 37 פניות (17%) לא התקבלה תשובה כלל. העצורים אותרו על ידי המוקד באמצעות פנייה ישירה למתקנים או פנייה ישירה ליועמ"ש ולדבל"א.

מדובר בסך של 71 פניות (33%) מתוך 216 שבהן לא התקבלה תשובה כלל או לא התקבלה תשובה ביום הפנייה.

כלומר רק ב- 145 פניות. שהן 67%. ניתנה תשובה מהמשל"ט באותו יום.

לאחרונה חל שיפור בזמינותם של אנשי המחשב של המשל"ט, והם יוזמים שיחות טלפוניות למוקד על מנת לעדכן את המוקד באם נמצא עצור, אם לאו. שיפור זה ביחסי אנוש הוא ברוך ואיננו מתייחסים לתרומתן בעניין זה בביטול. הבעייה היא שאין עדיין שיפור משמעותי לגופו של עניין: למשל"ט עדיין אין מידע זמין ועדכני לגבי עצורים, ואיתורם עדיין אורך זמן ארוך מידי. להלן נביא דוגמאות ספציפיות.

1. מטיר, ת.ז. 9, תושב אלעיזרייה שבנפת בית-לחם.
האיש נעצר ביום 7.5.95 מביתו ע"י חיילי צה"ל בליווי השב"כ, במעצר יזום. בתאריך 9.5.95 פנו בני משפחתו למוקד להגנת הפרט. בו ביום, בשעה 15:15, התקשר עובד המוקד למשל"ט. מהמשל"ט נמסר, כי האיש אינו נמצא במחשב. למחרת, 10.5.95, התקשר "דני" מהמשל"ט למוקד והודיע שעדיין לא הצליח לאתר את העצור, היות ו"עוד לא השיג את החשביות". שוב, למחרת, כשהתקשר אליו עובד המוקד, מסר "דני" שעדיין לא הצליח להשיג את החשביות ואין למשל"ט תשובה לגבי העצור. בתאריך 14.5.95, בשעה 11:55, בתשובה לפנייה נוספת מהמוקד למשל"ט, השיבה "רחלי" כי העצור עדיין אינו מופיע במחשב של המשל"ט. מהמוקד התקשרו פעם נוספת למשל"ט ביום 14.5.95, בשעה 15:15. הפעם מסרה "רחלי", כי העצור "כנראה" היה בחשבייה של בית-לחם והועבר לכלא דהרייה, אך היא ממשיכה לברר, שכן הדבר אינו וודאי.

שמונה ימים לאחר יום המעצר ושישה ימים לאחר פניית המוקד למשל"ט, בתאריך 15.5.95, שעה 11:45, התקבלה תשובה מהמשל"ט: העציר מוחזק במתקן הכליאה הזמני (חשבייה) ברמאללה, וכבר הוארך מעצרו על ידי שופט.

2. אבו שרף, ת.ז. תושב חברון.
המקרה תואר בסעיף 7(ב)2 לעיל. האיש נעצר בתאריך 22.5.95. שישה ימים לאחר מועד המעצר ושלושה ימים אחרי פניית המוקד למשל"ט, מסר המשל"ט מידע שהתברר כשגוי: לפי תשובת המשל"ט ביום 28.5.95, העצור מוחזק במתקן של השב"ס ברמאללה. התברר שהוא הועבר ביום מעצרו לתחנת המשטרה במגרש הרוסים.

3. סמאמרה, ת.ז. תושב מ.פ. דהריה, נפת בית-לחם.
ביום 5.6.95 נמסר למוקד על-ידי המשפחה כי האיש נעצר ב- 30.5.95. באותו יום, 5.6.95, נמסר המידע למשל"ט. נמסרו למשל"ט פרטי האיש ומידע נוסף שקיבל המוקד מהמטה הארצי, לפיו האיש הועבר לידי הצבא מהמשטרה. למרות זאת לא הצליח המשל"ט לאתר את העצור. המשל"ט מסר למוקד מפורשות, כי העצור לא נמצא בחשבייה של בית-לחם.
המוקד התייחס מהמשל"ט ופנה ליועמ"ש לאיו"ש בתאריך 7.6.95. נמסר למוקד באותו יום - כעבור זמן קצר - על-ידי היועמ"ש, כי האיש נמצא בחשבייה בבית-לחם. המשל"ט, מבחינתו, הודיע למוקד שהאיש לא קיים במערכת צבאית.

4. מבארק, ת.ז. תושב תעמרה שבנפת בית-לחם.
ביום 6.6.95 נמסר למוקד על-ידי משפחת העצור כי הוא נעצר ביום 2.6.95. באותו יום, 6.6.95, נמסר המידע למשל"ט. למחרת, משלא התקבלה תשובה מהמשל"ט, מסר המוקד את פרטי האישי ליועמ"ש לאיר"ש. תוך שעה וחצי נמסרו למוקד מלשכת היועמ"ש כי האישי נמצא בחשבייה בבית לחם. שעתיים לאחר מכן מסר המשל"ט את אותו מידע: האישי עצור בחשבייה בבית לחם. מידע שלשכת היועמ"ש מסוגל למצוא ולהעביר תוך שעה וחצי, אם כן, זמין למשל"ט רק כעבור למעלה מ-24 שעות.

5. שוויקי, ת.ז. , מאבו דיס שבנפת בית-לחם.
משפחת העצור מסרה למוקד בתאריך 27.4.95 כי האישי נעצר שנים-עשר ימים לפני כן, ביום 15.4.95. את הפרטים מסר המוקד מייד באותו יום למשל"ט. במחשב המשל"ט הופיע רק מעצר ישן של האישי משנת 1990.
שלוש פניות טלפוניות מהמוקד למשל"ט, שנעשו לאחר מכן, בניסיון לקבל עידכון, הסתיימו בתשובה כי האישי האחראי על איתורים הלך כבר הביתה. המוקד נאלץ לפנות ישירות למתקני הכליאה. בחשבייה של בית-לחם סירב החייל למסור למוקד כל מידע. בסופו של דבר נמצא האישי על ידי עובדי המוקד בבית המעצר מגרש הרוסים. מהמשל"ט לא התקבלה כל תשובה המאשרת או מכחישה הימצאו של האישי במתקני צה"ל.

6. מחארב, ת.ז. תושב חוארס שבנפת שכם.
האישי נעצר בתאריך 11.4.95. פניית המוקד למשל"ט נעשתה ביום 12.4.95. ביום 16.4.95 נאמר למוקד על ידי איש המשל"ט כי הוא אינו מצליח לאתר את העצור. בבירור עם המשפחה, התברר כי האישי היה עצור במתקן הכליאה הזמני (חשבייה) של שכם ושוחרר לאחר ארבעה ימים לביתו. במקרה זה כשלון המשל"ט לא גרם נזק, אך המקרה מדגים כי המשל"ט אינו מתעדכן לגבי עצורים שבמתקני המעצר הזמניים של צה"ל.

7. שאוואר, ת.ז. מחברון.
נמסר למוקד ביום 16.3.95 על ידי המשפחה כי האישי נעצר בתאריך 12.3.94. באותו יום 16.3.95, נמסרו הפרטים למשל"ט. רק בתאריך 19.3.95 נמסר למוקד מהמשל"ט כי האישי נמצא בדהריה, שהוא מתקן כליאה צבאי.
מדובר אם כן בתקופה ניכרת - שלושה ימים ממועד הפנייה ושבעה ימים מתחילת המעצר - הדרושה למשל"ט של צה"ל על מנת לאתר אדם המוחזק במעצר במתקן צבאי קבוע.

הדוגמאות לעיל - אחדות מני רבות - מתפרסות על כל ארבעת החודשים האחרונים. הן מצביעות על ליקויים מהותיים קבועים במידע שבמשל"ט אשר טרם באו על תיקונם.

על חשיבותה של הבעיה הכללית המתוארת לעיל, "נדמה כי לא יכולה להיות מחלוקת", כדברך במכתבך מיום 9.5.95. הנסיון הנוכחי להביא לכך שצה"ל ימלא את חובתו למסור לקרובי העצור הודעה ללא שיהוי על המעצר ועל מקום הימצאו, הוא נסיון אשר החל לפני ארבעה חודשים עם מכתביה של גב' דליה קרשטיין מהמוקד להגנת הפרט לסגן אורן נמני (19.2.95) ולא"מ דוד יהב (5.3.95). פתרון הבעיה עדיין לא נמצא, או אינו מורגש.

לעניין ההודעה הישירה לבני המשפחה, משלוח הגלוייה אינו מתבצע ברוב רובם של המקרים, והוא אינו אמצעי אפקטיבי באף מקרה. יש להוסיף חובה של מסירת הודעה טלפונית לבן משפחה בעת קליטת העציר במעצר, וכן בעת כל העברה של העציר למתקן כליאה חדש. יש לוודא כי תימסר הודעה ישירה למשפחה, בין אם המעצר הוא במתקן כליאה זמני או קבוע של צה"ל ובין אם בבית מעצר של המשטרה או של שב"ס, ובין אם בישראל או באזור.

לעניין ההודעה העקיפה למשפחה על ידי פרסום רשימות העצורים בבנייני המינהל האזרחי בנפות, רשימות אלו אינן שלמות ולא ברור לפי אלו קריטריונים נכללים בהם שמות של עצורים. בכל המקרים שבדקנו, לא הופיע שמו של העצור ברשימות. מיקומן של הרשימות אינו נגיש. יש עדיין בעיה בתדירות עידכון של הרשימות, והשיפור הניכר שחל בקצב העידכון אינו עוזר כלל, כל עוד חסרים רוב העצורים תושבי הנפה מהרשימות.

לפיכך אבקש לדעת מהן ההוראות שניתנו בקשר לרשימות העצורים. האם אמורים להיכלל בהן שמו של אדם שנעצר בנפה ותועבר למתקן כליאה שלא בסמוך לבניין המימשל, לרבות עצורים המוחזקים בנפות אחרות או בישראל? האם הרשימות אמורות לכלול ציון של מתקן הכליאה או בית המעצר שבו מוחזק העציר, או שאליו הוא הועבר? אם התשובה לשאלות אלו היא שלילית, כפי שניתן להניח לאור מימצאינו שפורטו לעיל, הרי הרשימות אינן יכולות למלא את ייעודן. אבקש גם לדעת מדוע לא ניתן לתלות את הרשימות במקום מוגן שמחוץ לשערים של בנייני המנהל"ז על מנת להבטיח גישה חופשית לרשימות העצורים בכל עת.

לעניין מערך האיתור במשל"ט, עובדי המוקד להגנת הפרט מעריכים את הפתיחות החדשה של אנשי המחשב במשל"ט, אך לא מורגש כל שיפור במערך עצמו. יש להבטיח את קיומו של מקור מרכזי מוסמך שבכוחו לספק בכל עת (כולל ימי שישי) את המידע הדרוש לאיתורו של אדם שנעצר באזור. המידע הזמין חייב לכלול אדם שבמעצר במתקן זמני ("חשביה"), במתקן של המשטרה או במתקן של שב"ס. המידע חייב לכלול תושב השטחים המוחזק בישראל. לכאורה, המשל"ט אינו מסוגל למלא תפקיד זה, אלא הוא ערוך לספק מידע חלקי בלבד.

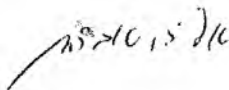

על כן יש למנות קציני איתורים (רצוי בתוך לשכת היועמ"ש או דבל"א) כמקור מרכזי המוסמך לקבל מידע מיידי מכל הגורמים ולספק אותו לאלתר למבקשי האיתור. יש לאפשר לארגונים נוספים, מלבד המוקד, ולעורכי דין לקבל מידע על עצורים מהגורם המרכזי המוסמך.

איננו מבקשים את התייחסותך הפרטנית למקרים הספציפיים שתוארו במכתב זה. המקרים הספציפיים הובאו כדוגמאות בלבד על מנת להמחיש את הבעיה הכללית. לא תקדם את הפתרון על ידי חקירה של כל מקרה ומקרה וניתוחו. הפתרון הוא במתן מספר הוראות פשוטות וחד-ממעיות שיש בהן שינוי מהותי מהנהלים הקיימים.

אודה לך אם תוכל להודיע לנו תוך עשרה ימים על צעדיך להבטיח ולקיים את זכות היסוד של עצורים ובני משפחותיהם בעניין מסירת הודעה על המעצר.

בכבוד רב,

אליהו אברם, עו"ד

העתק:

אל"מ דוד יהב, רע"ן הדין הבינלאומי, מפקדת פצ"ד
גב' נילי ארד, מנהלת מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
גב' דליה קירשטיין, המוקד להגנת הפרט ✓